

Iktatószám	Budapestre vonatkozó újságcikkek		Osztályozás
			Tárgy
	Szerző	389.6	
	Cím <i>A koldus főváros</i>		
	Forrás: <i>Magyar estilap</i>	Idő	<i>1899²</i>
	Bp. (Hely)	1899 (Idő)	III/X (Köt. v. füz.)
			Személy
			Helyszám

A koldus főváros.

Budapest, március 8.

A ki figyelemmel olvassa a lapokat, esetleg még a székes-főváros törvényhatósági bizottságának üléseit is figyelemmel kíséri, ámulattal fogja látni, hogy a főváros önmagát koldusnak hirdeti és hogy a pénzügyi körök is annak tartják.

Legutóbb az 50 milliós kölcsön ügyénél is olyan színben tűnik fel a főváros, mintha már tisztességes hitelt sem lehetne neki nyújtani és rászorulna olyan magas kamatu kölcsönökre, minőket csak kétes hitelű embereknek vagy testületeknek lehetne adni.

Míg másod- és harmadrendű német városok kötvényeiket parin vagy parin felül tudják elhelyezni 3 százalékos kamatláb mellett, addig Budapest kénytelen 4 és fél és 4 százalékos kötvényeket is parin alul adni.

Ez szegényletes állapot, melyet a tanács és a közgyűlés közös vétke szült.

Tény az, hogy Budapest vagyoneitára szinte páratlan gazdagságról tesz tanúságot; tény az, hogy a közel 700.000 ezernyi emberanyag is óriási vagyoni forrást reprezentál és e két elvitázhatlan tény dacára nem hallunk egyebet, mint siránkozást a tanács és szemrehányást, keser-

gést a törvényhatósági bizottság részéről. Ha magunk folyton jajgatunk, folyton panaszkodunk és egymást a deficit és a csőd rémével ijesztgetjük, akkor nem csoda, ha idegen elemek bizalmatlankodnak és csak drága pénzen, sokszor megalázó formában akarnak nekünk hitelt nyújtani.

A hiba ott rejlik, hogy a fővárosnak nincsen pénzügyi politikája. A költségvetést évről-évre kell a törvény szerint összeállítani, de arra nincsen semmiféle törvényes tilalom, hogy a főváros csináljon magának akár 10 évre előre pénzügyi programot és erre alapítsa évről-évre a költségvetést.

A tanács mindig csak öbletszerűen hozza be javaslatait, mikor a pillanatnyi helyzet szorítja és a közgyűlés ugyancsak öbletszerűen elfogadja vagy elveti ezeket a javaslatokat. Az egész gazdálkodás csak toldás-foldás és valóságos megkönnyebbüléssel sóhajtanak fel a tanács is, a városatyák is, ha az egy évi költségvetésen tullestek és ezt a papíron valahogy rendbe hozták.

Azzal sincs senki tisztában, hogy hol kell takarékoskodni és hol kell pazarolni. Sokszor igazán hazafias, kulturális és általános fejlődési szempontból szükség-

kiadásokat rövidesen megtagadnak, míg más irányban, csak azért, mert senki sem akarja magára vállalni az odiumot, szükségtelenül pazarolnak.

Utalunk például arra, hogy a szabályzat 7 órai munkaidőt állapít meg és tényleg dolgoznak 5 órát. Az elől-hátul elcsipett egy-egy órát feles személyzettel kell pótolni. Párisban régebben szakasztott így volt; a községtanács azonban egy ízben megemberelte magát és a személyzeti kiadásból egyszerűen törölt 500.000 frankot, a tanácsra bizván, hogy ossza be a fennmaradó összeget, úgy a hogy tudja és úgy, hogy a közigazgatás meneten csorba ne essék.

Utalunk arra, hogy közmunkáink programját játszva lehetne 10 évre is megállapítani és éppen úgy, mint most öbletszerűen a köveztvámot nem egy, hanem három évre adták ki, a szállítókra 10 évre szóló árlejtéseket lehetne kiírni, a mivel milliókat lehetne megtakarítani és nem kellene minduntalan apró hitelműveletekkel fedezni egyes közmunkákat.

Utalunk arra, hogy a város végleges rendezési tervét meg kellene csinálni, nehogy ma épült házakat holnap ki kelljen sajátítani és holnap drága pénzen ott telket vásárolni, a hol tegnap kétszer akkorát elajándékoztak.

Utalunk arra, hogy adózási rendszerünk is tökéletlen és kapaszkodunk az állami pótlékokba, holott a fővárosnak joga van önálló adópolitikát üzni és helyes politikával egyesekek különös megterheltetése nélkül, pusztán okszerű arányosítással évente százezrekkel lehetne a bevételeket szaporítani.

Garasos politikával nem lehet világvárost csinálni. Alap van, csak okosan és tervszerűen ki kell használni és lesz pénz mindenre, még luxus-kiadásokra is.

A fő az, hogy ne sirjunk, hanem dolgozzunk és mihamarább be fogja látni a világ, hogy mi nem vagyunk koldusok, hanem dussgazdagok és a pénzügyi körök versenyt fognak futni, hogy sok és olcsó pénzt bocsássonak rendelkezésünkre és

ezenfelül még megtiszteltetésnek fogják tartani, ha egyáltalában kegyesek leszünk, pénzüket elfogadni.